

Presentació FUNDACIÓ JAUME BOFILL / UOC / CEESC

Educadors socials a l'escola?

El rol dels educadors socials per respondre als reptes escolars

Miquel Castillo, 3 de febrer de 2016

LA FUNCIO SOCIAL DE L'ESCOLA

L'escola esdevé:

1. Espai de **socialització** i trobada amb el diferent.

LA FUNCIO SOCIAL DE L'ESCOLA

2. Àmbit on treballar i promocionar l'**equitat**:
igualtat d'oportunitats i sentit de la justícia.

LA FUNCIO SOCIAL DE L'ESCOLA

3. Aporta instruments de relació i interpretació del context i de les relacions socials de l'entorn on està ubicada.

LA FUNCIÓ EDUCATIVA DE L'ESCOLA

En el marc d'una
escolarització
obligatòria.

Desenvolupament
integral de l'alumne.

Preparació per l'exercici
de la ciutadania.

Preparar per la vida.

EDUCAD@RS A L'ESCOLA

- Unitats de Suport a l'Educació Especial (USEE) (curs 2004-2005).
- Unitats d'Escolarització Compartida (UEC). (Instruccions de la DGIOE, de 30 de juny de 2001).
- Centres de Primària i Secundària, incorporació dels TIS (2006)

LA REALITAT DE CATALUNYA

Acord entre el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i el Comitè Intercentres amb la creació de la categoria professional d'Integrador/a Social (21 de Març de 2006).

- Definició de funcions.
- La vinculació amb l'organització escolar.
- Establiment de les coordinacions internes.
- De qui dependrà
- Formació i adscripció (varis centres)

LA REALITAT DE CATALUNYA

Llei 12/2009, de 10 de juliol LLEI D'EDUCACIÓ DE CATALUNYA TÍTOL VIII, Capítol I, Art. 108

1. Els centres educatius poden disposar de professionals d'atenció educativa, que han de tenir la titulació, la qualificació i el perfil professionals adequats, per a complementar l'atenció educativa als alumnes, en funció de les necessitats de cada centre, i donar suport al desenvolupament del projecte educatiu del centre, coordinadament amb els docents.

LA REALITAT DE CATALUNYA

- Habilitats d'autonomia personal i social amb alumnes en situació de risc.
- Planificació i el desenvolupament d'activitats d'integració social.
- Afavorir relacions positives dels alumnes amb l'entorn.
- Resolució de conflictes.

LA REALITAT DE CATALUNYA

- Absentisme escolar.
- Acompanyament activitats lectives i extraescolars.
- Suport a les famílies en el procés d'integració social.
- Organització d'activitats de dinamització de l'ús del temps lliure i de sensibilització social.

LA REALITAT DE CATALUNYA

Llei de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2015: incrementar el personal educatiu no docent per a l'atenció de la diversitat als centres públics.

“PROGRAMA D'ESCOLA INCLUSIVA I ATENCIÓ A LA DIVERSITAT”, que dóna compliment a la *Moció 191/X del Parlament de Catalunya sobre l'atenció a la diversitat i la inclusió als centres educatius* (des del desembre 2015)

LA REALITAT DE CATALUNYA

CURS 13/14	CURS 14/15	CURS 15/16 (1)	CURS 15/16 (2)
87	87	87	93

(1) En plantilla

(2) “Programa escola inclusiva i d’atenció a la diversitat” (persones contractades a 16/12/2015)

FONT: Servei d’Atenció a la Diversitat i la Inclusió Direcció General d’Educació Infantil i Primària

Distribució per territoris NOVES I CORPORACIONS	N
ST A LA CATALUNYA CENTRAL	10
ST AL MARESME VALLÈS ORIENTAL	5
ST A BARCELONA COMARQUES	10
ST AL BAIX LLOBREGAT	10
ST AL VALLÈS OCCIDENTAL	10
ST A GIRONA	11
ST A LLEIDA	13
ST A TARRAGONA	9
ST A LES TERRES DE L'EBRE	5
CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA	10

LES ALTRES EXPERIÈNCIES.....

DESPLEGAMENT EDUCADORS SOCIALS AUTONOMIES

	EXTREMADURA(1)	CASTELLA LA MANXA (2)	ANDALUSIA (3)	CATALUNYA (4)
Nº ES	135	40 (20)	66	87(93)
CENTRES	135	219	1141	598/2644

(1) FONT: Colegio Profesional de Educadoras y Educadores Sociales de Extremadura

(2) FONT: Colegio Educadores Sociales Castilla La Mancha

(3) FONT: Colegio Profesional de Educadoras y Educadores Sociales de Andalucía

(4) FONT: Servei d'Atenció a la Diversitat i la Inclusió Direcció General d'Educació Infantil i Primària. Sindicat USTEC. Tècnics integració social.

LES ALTRES EXPERIÈNCIES.....

CASTELLA LA
MANXA

- Desenvolupar el protocol d'absentisme i actuacions inicials.
- Treball amb les famílies, seguiment, suport, ponts i relacions amb el centre.
- Promoció i desenvolupament de recursos i programes, en l'àmbit municipal.
- Contribuir a construir les bases de la convivència en el projecte educatiu de centre

LES ALTRES EXPERIÈNCIES.....

EXTREMADURA

- Relacionades amb el transport escolar.
- Préstec de material als alumnes i informació de recursos i la dinamització de les biblioteques.
- Coordinació amb serveis externs al centre.
- Programes en habilitats socials i resolució de conflictes tractar la violència i fomentar la convivència en els centres
- Orientació acadèmica i professional.
- Prevenció i seguiment situacions absentisme
- Identificació dels factors de risc

LES ALTRES EXPERIÈNCIES.....

ANDALUSIA

- Atenció individualitzada d'alumnes amb més dificultat, coordinació amb els caps d'estudis i orientadors
- La millora de les relacions entre el centre i les famílies dels alumnes que presenten problemes greus d'integració.
- La millora de les condicions socials, familiars i personals dels alumnes en situació de desavantatge amb la finalitat de normalitzar-ne el procés formatiu

ALGUNES APORTACIONS DE LES EXPERIÈNCIES D'ALTRES TERRITORIS

- L'educador social és funció pública dins l'escola, tot i pertànyer al PAS.
- Formació vinculada al grau d'Educació Social.
- Adscrit al departament d'Orientació.
- Accions de suport i formació als equips directius, professorat i famílies.
- Treball individualitzat amb alguns alumnes.

ALGUNES APORTACIONS DE LES EXPERIÈNCIES D'ALTRES TERRITORIS

- Funcions més específiques i definides.
- Preocupació per integrar als ES a la comunitat escolar en sentit ampli.
- Suport al pla d'acció tutorial i a les tutories: habilitats socials i educació en valors

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

DETECCIÓ DE NECESSITATS

SOCICOEDUCATIVES

Diagnosticar situacions complexes
que fonamentin el desenvolupament
d'accions socioeducatives.

Reducció dels factors
de risc

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Suport professional als docents en la gestió de l'aula i en l'atenció individualitzada.

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Promoció de les xarxes socials i de les relacions amb l'entorn, establint sinèrgies de col·laboració.

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Atenció a les situacions d'absentisme escolar.
Lluita contra el fracàs i l'abandonament escolar.

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Tractament de la
disruptivitat i el
conflicte.

Atenció individualitzada
a alumnes amb especials
dificultats

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Transformació del context
sociocultural i educatiu: inclusivitat,
integració social, mediació i
convivència

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Promoció i disseny de programes específics: salut, igualtat, convivència, mediació, habilitats socials, participació i acollida.

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Identificació i promoció de l'accés de l'escola als recursos socioculturals del territori.

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Ampliació de les perspectives
educatives, laborals, d'oci i
participació social.

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA

Participació en el Pla d'Acció Tutorial i d'Orientació Acadèmica i professional.

LES APORTACIONS DE L'ES a l'ESCOLA I la sempre permanent i pendent TRANSFORMACIÓ de l'escola.

AMB TEMES PENDENTS.....

- La ubicació dins de l'organització del centre. Subordinació.
- La dispersió de funcions.
- El difícil binomi centre i entorn.
- La indefinició professional i les limitacions contractuals.
- Professional amb espai propi.

I EL FUTUR?

- La inevitable decisió política.
- La necessària contextualització.
- L'urgent ubicació dins del sistema: reconeixement i espai propi.
- Seguir caminant cap a la definició d'unes funcions possibles i integrades.
- Un espai en construcció professional

I EL FUTUR?

- I el repte de les evidències....

Es coneix millor el camí per haver viatjat per ell, que per totes les conjetures i descripcions del món.
William Hazlitt (1778-1830)

